

Farvel til kønsstereotyperne

Uddannelses- og kønssociolog Cecilie Nørgaard mener, at vi bør hæve blikket fra den lyseblå og lyserøde kasse og få øjnene op for den menneskelige forskellighed.

PERNILLE LE MARC FOTO: POLINA VINOGRADOVA | w@jp.dk

Du er fortaler for, at vi bør opdrage vores børn kønsneutral, eller kønsnuanceret som du selv siger. Men er det overhovedet muligt at se bort fra børnenes køn?

»Det er lige præcis det faktum, at vi automatisk kommer til at behandle drenge og piger forskelligt og stereotypt på baggrund af deres køn, som er incitamentet for den såkaldte kønsneutrale opdragelse. For hvad overser vi af personlighedstræk og potenti-ale, når vi kun ser og anerkender det stereotype køn i barnet frem for det hele menneske?«

Betyder det så, at vores piger ikke længere må lege med barbie dukker, og at vi skal tage racerbilerne fra vores drenge?

»Kønsneutral opdragelse bliver let opfattet som noget andet, end det rent faktisk er. Hensigten er jo ikke at gøre alle børn ens, men derimod det modsatte: at skabe rum for forskellighed - også drengene imellem og pigerne imellem. Så vi skal ikke bare sætte automatpiloten på og købe de kommercielle køn, men udfordre stereotyperne og få blik for og understøtte vores børns individualitet.«

Handler vi ikke i modstrid med naturen, når vi begynder at behandle drenge og piger ens?

»Hele problematikken omkring natur og kultur er indviklet. Ikke mindst fordi vi har fået en opfattelse af det kulturelle som naturgivent. Hvis vi ser 100 år tilbage i tiden, var lyserød en maskulin farve, og drenge var de såkaldt skoleegnede, som man forventede havde disciplin. Med andre ord: De køn, vi oplever og skaber rum for i kulturen, vil altid være fortolkninger af det biologiske køn.«

Hvordan opdrager vi så vores børn kønsneutral?

»Det handler om - sammen med sine børn - at udfordre normer i tale og handling og på den måde lære dem at forstå den kultur, de er en del af. Og netop lære dem, at der ikke er noget naturgivent, som de skal føle sig undertrykt af, hvis de ikke synes, de passer ind i kassen, men at de lever i en dynamisk kultur, som de forhåbentlig får selvværd til at kunne bevæge sig ind og ud af, hvor det må være hensigtsmæssigt.«

Ser du det som et problem, at ligestillingsproblematikken er kommet helt ned i børnehøjde?

»Enhver opdragelse er intenderet og for så vidt politisk. Nogle er mere bevidst om det end andre. Med andre ord er det lige ligestillingspolitisk at opdrage sine børn kønstraditionelt, som det er at give dem en kønsneutral opdragelse. Vi må forstå sammenhængen

Cecilie Nørgaard er indædt forkæmper for at eliminere kønsforskellene mellem kvinder og mænd, især når det kommer til børneopdragelse.

mellem måden, vi møder børn på, og det voksenliv, vi giver dem mulighed for. Møder vi børn stereotypt, bliver de stereotype, og så får vi stereotype udfordringer i samfundet, hvilket p.t. er tilfældet.«

Hvad er det for nogle kønsstereotyper, der hersker i vores samfund i dag?

»De fleste mennesker, både små og store, kan definere kønsstereotyper i søvne. Selv om det ikke er noget, de tænker over i hverdagen, men snarere er et inkorporeret styresystem, mærker vi alle stereotyperne på vores egen krop - især når vi træder ved siden af. Et klassisk eksempel er, når drengen har taget neglelak på ligesom sin mor, og omverdenen så møder ham med ironi i lyset af drengestereotypens manglende plads til at pynte sig. Eller når stereotyper om mænd spænder ben for deres sundhed, fordi »en rigtig mand» er

stærk og ikke har brug for lægehjælp.«

Hvordan får vi bugt med disse stereotyper?

»Jeg tror på, at de mest afgørende tiltag til at få bugt med kønsstereotyper i samfundet er ved at nuancere forestillinger om køn og diversitet gennem uddannelse. Særligt af de professionelle, der arbejder med børn og unge, og som jo i høj grad er medskabere af kulturens køn. Et aktuelt eksempel er pædagoguddannelsens nye modul »Køn, Seksualitet og Mangfoldighed», som kommer til at give kommende pædagoger en kønsprofessionisme, der sikrer, at de fremover møder børn på baggrund af viden og ikke stereotype myter, som det er tilfældet i dag i hele vores uddannelsessystem.«

Findes der konkrete eksempler på, at grænsen mellem hankøn og -køn rent faktisk nedbrydes?

»I ungdomsmiljøer i storbyer er der en tendens til et synligt opgør med den kønsstereotype kultur. Mange unge i tiden ønsker ikke at blive defineret eller disciplineret af kulturens stærke normer for køn og seksualitet. Det viser de ved at lege med traditionelle koder ved for eksempel at iklæde sig tøj eller påtage sig væremåder, der afviger fra normerne. I nogle ungdomsmiljøer er dette opgør med stereotyperne måske den mest magtfulde identitetsmarkør i tiden.«

Hvordan sætter kønsneutraliteten sig igennem på arbejdsmarkedet? Formår danske virksomheder at se bort fra de ansattes køn og udelukkende kigge på deres kvalifikationer?

»Alle i dag er bærere af en traditionelt kønnet kultur, hvor magten stadig ses som maskulin, og derfor ser vi nemmere en mand på en magtfuld post. Det kræver indsigt i de struk-

turelle dynamikker at bryde med de internaliserede forestillinger om køn. Der er stadig forholdsmæssigt få kvinder i danske bestyrelser, hvilket understreger de strukturelle udfordringer, vi står over for. Udfordringer, man anerkender ved blandt andet at indføre kvoter.»

I Norge har man indført en kvote på 40 procent for kvinder i bestyrelser. Er det den rette vej frem?

»Hvis man måler på udviklingen i EU, sakker Danmark bagud. For nok bliver kønsskævheden i bestyrelseslokalerne mindre i Danmark, men det går langsommere end EU-gennemsnittet. Og når vi nu kender årsagerne bag, og endda kan se fra andres erfaringer, at det både er lykkedes at rekruttere kvalificerede kvinder, og at det ikke er gået virksomhederne dårligere, hvorfor så ikke?«

BLÅ BOG **CECILIE NØRGAARD**

Er uddannelses- og kønssociolog og uddannet fra Aarhus og Københavns Universitet.

Hun er selvstændig med firmaet Mangfold. Her optræder hun som konsulent, forfatter og foredragsholder og søger gennem både videnskabelig og kreativ formidling at nuancere forestillinger om køn.

Er gift, har to børn og bor på en husbåd i København.
Læs evt. mere på www.cecilinorgaard.com

2 PERS.
2 NÆTTER

2.498 kr.

Normalpris 3.568 kr.

Spar 29%

Populært kurophold på Læsø

Vi præsenterer her vores populære kurophold på Læsø. Du får 3 dage/ 2 nætter for 2 personer på det charmerende Hotel Havnebakken, hvor I foruden 2 nætter får en 2-retters menu og morgenmad. Derudover indeholder prisen entre til skønne Læsø Kur og gaveæske fra kuren. Kan indløses fra 1. marts – 1. nov 2016.

Køb før det er for sent på spotdeal.dk

*Find alle dine
julegaver på
spotdeal.dk*

Køb nu og få mere for pengene

SPOTdeal
Vi er en del af JIP/POLITIKENSHUS

SPOtdeal tager forbehold for eventuelle skrive- og trykfejl i annoncen.

FOR 2
PERSONER

Fra

1.250 kr.

Normalpris 2.288 kr.

Spar 45%

Strandhotel Glücksburg ved Flensborg Fjord

Giv et skønt luksusophold for 2 på Strandhotel Glücksburg. Opholdet er med 1 overnatning, aftenmenu, morgenbuffet, fri adgang til hotellets wellnesslounge og 20% rabat på behandlinger. Tilkøb evt. vinmenu, søblik og/el. ekstra overnatning. Indløsning til og med 14. april 2016.

Køb før det er for sent på spotdeal.dk

*Find alle dine
julegaver på
spotdeal.dk*

Køb nu og få mere for pengene

SPOTdeal
Vi er en del af JIP/POLITIKENSHUS

SPOtdeal tager forbehold for eventuelle skrive- og trykfejl i annoncen.